

Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi (Deviata časť)

Branislav Krasnovský

12. marca 2024 ✝ Cirkev ✝ Božské Srdce Ježišovo

Rok s Božským Srdcom nášho Pána

Vo vianočnom období sme si pripomenuli 350. výročie zjavenia Božského Srdca Ježišovho svätej Margite Márii Alacoque. K zjaveniu došlo 27. decembra 1673. Preto sme sa v Nadácii Slovakia Christiana rozhodli, že rok 2024 až do 27. decembra venujeme úcte k Božskému Srdcu Ježišovmu.

Kult Božského Srdca Ježišovho predstavuje teda už 350 rokov významnú formu katolíckej zbožnosti, ktorá formovala katolícku identitu po Tridentskom koncile a v reakcii na protestantskú revolúciu. Kult Božského Srdca Ježišovho, ktorého obraz dominoval väčšine starších vydání Jednotného katolíckeho spevníka, bol ozdobou našich katolíckych domácností a zároveň pohoršením pre generácie bludárov, predstavuje jeden zo skúšobných kameňov katolíckej pravovernosti.

Je symbolom toho, že Ježiš Kristus, Boží Syn, prijal ľudské telo, ktorého centrom je práve srdce. Symbolom toho, že trpel v ľudskom tele a vstal z mŕtvych v ľudskom oslávenom tele. Je symbolom lásky nášho Pána k nám ľuďom, je útočiskom kresťanských rodín v boji s ich nepriateľmi.

V rámci celoročného pripomínania tohto kultu, jeho histórie, umeleckej aj literárnej prezentácie, začíname na portáli Christianitas.sk pravidelnú sériu článkov na tému Božského Srdca Ježišovho.

Božské Srdce Ježišovo, zmiluj sa nad nami!

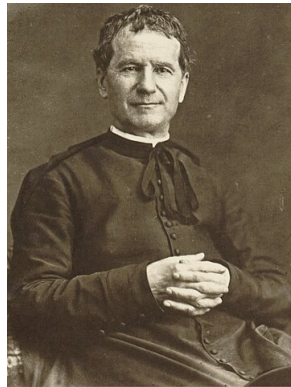
V rámci úcty k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu sa nedá vynechať zakladateľ saleziánov a dcér Panny Márie Pomocnice, svätý Don Bosco, patrón vychovávateľov, mládeže a učňov, ktorý z ulice zachránil stovky detí pred morálnym úpadkom a bahnom smrteľného hriechu.

Svätý Don Ján Bosco (1815 - 1888)

Svätý Ján Bosco pochádzal z malej horskej osady Becchi v talianskom Piemonte. Jeho otec sa po smrti manželky znova oženil, s druhou ženou mal dvoch synov Jozefa a Jána. Keď mal malý Ján dva roky, jeho otec zomrel vo veku 33 rokov na zápal pľúc a matka Margita vychovávala sama aj deti z manželovho prvého manželstva.

Ján už v detskom veku udivoval okolie svojou inteligenciou a neposednosťou. Bol nesmierne nadaný, de facto sa sám naučil písať a čítať, a aj po viacerých hodinách dokázal takmer doslova opakovať kázeň, ktorú počul v kostole. V deviatich rokoch sa mu prisnil sen, v ktorom napomínal vrieskajúce a klajúce deti. Keďže

ho jeho rovesníci neposlúchli, siahol v tom sne k násiliu, no objavila sa záhadná postava, ktorá mu vysvetlila, že násilím svoj cieľ nedosiahne, ale iba láskavosťou. Potom mu tá záhadná postava povedala, aby si vzal pastiersku palicu a zaviedol všetky deti ako malé baránky na pašu. Takisto mu prisľúbila, že v neskoršom veku pochopí význam tohto svojho sna.

Svätý Don Ján Bosco (1815 – 1888)

zdroj: wikimedia commons

Tento príbeh vyrozprával svätý Don Bosco až po rokoch, no uviedol, že to bol prvý impulz v jeho živote, ktorý ho nasmeroval k práci s mládežou, najmä tou problematickou, žijúcou na ulici. Ako uviedol vo svojich spomienkach, do školy nechodil, pretože bolo potrebné pomáhať ovdovelej matke. Dva roky pracoval ako nádenník na cudzom gazdovstve a školu začal navštevovať až vo veku 15 rokov. Základnú školu ukončil teda až na prahu dospelosti, stačili mu k tomu štyri roky. Následne vyštudoval gymnázium, pričom v kolektíve bol nesmierne obľúbený, a to vďaka svojej silnej viere a priateľskosti. Počas štúdia na gymnáziu dospel k rozhodnutiu stať sa diecéznym kňazom, aj keď ho spočiatku lákalo stať sa rehoľným kňazom.

Ako kňaz začal pôsobiť okolo roku 1840, pričom sa sústredil na hľadanie sirôt a zanedbaných detí na ulici, o ktoré sa nikto nestaral. Deti za nim začali prichádzať samé, pretože z neho cítili lásku a dobro, ktorých sa im nedostávalo. Podobne ako kedysi svätý Filip Neri, ktorý sa tiež staral o malých uličníkov, hovorieval: „*Budte dobrí, ak môžete*“, sv. Don Bosco povzbudzoval deti, „*aby boli veselé, ale aby nehrešili*“. Často pre ne sám vymýšľal rôzne hry, počas týchto hier im vysvetľoval základy katechizmu.

Don Bosco mal však aj množstvo neprajníkov, mnohí z nich ho považovali za blázna a žiadali, aby bol umiestnený v ústave pre duševne chorých. S Božou pomocou však svätec odolal všetkým nepriateľským útokom, deti z ulice ho prijali ako svojho duchovného otca a poslúchali ho na slovo. S pomocou dobrodincov a donorov vyzbieral financie na kúpu pozemku pre výstavbu domu, v ktorom plánoval ubytovať opustené deti v turínskej štvrti Valdocco, ktorá bola plná zločincov a mala veľmi zlú povesť. Jeho matka Margita pracovala v tomto dome ako gazdiná – prala a varila sirotám, a obetavo svätému Don Boscovi pomáhala až do jeho smrti.

S Božou pomocou na chudobnom pozemku pod vedením Dona Bosca následne vznikli nielen modernejší internát, ale aj kostol a odborné školy s dielňami, kde sa deti vyučili remeslu, takže keď dospeli, dokázali si jednoduchšie nájsť miesto v talianskej spoločnosti. Don Bosco založil aj kníhtlačiareň, sám napísal niekoľko teologických a pedagogických spisov. Okrem toho úspešne učil deti katolíckej morálke.

V decembri 1859 spoločne s donom Alasonattim a niekoľkými mladými klerikmi založil spoločenstvo, ktorého hlavného patrónkou sa stala Panna Mária Pomocnica kresťanov. Jej zasvätili všetky podujatia a aj hlavný kostol saleziánskej spoločnosti v Turíne. V roku 1872 vďaka Don Boscovi a Márii Dominike Mazarellovej vznikla ženská rehoľná spoločnosť Dcéry Panny Márie Pomocnice. Pokiaľ sa kňazi starali o výchovu chlapcov, Dcéry Panny Márie Pomocnice sa starali o výchovu dievčat.

Saleziáni sa vďaka svojmu charizmatickému duchovnému otcovi úspešne rozšírili nielen v Európe, ale aj na iných kontinentoch. Svätý Don Bosco bol aj veľkým ctiteľom a šíriteľom úcty k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu – zasvätil mu dva chrámy, ktoré vznikli jeho pričinením (Rím, Barcelona).

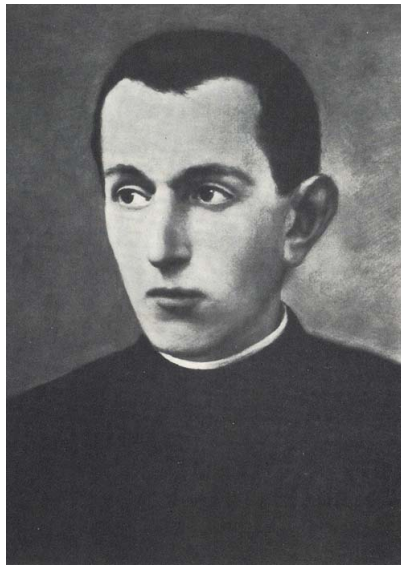
Rímsky kostol Sacro Cuore v blízkosti železničnej stanice Termini vznikol vďaka sv. Don Boscovi

zdroj: wikimedia commons

Medzi veriacimi katolíckymi bol nesmierne obľúbený. Jeho život bol popretkávaný rôznymi divmi a zázrakmi, zomrel v Turíne v roku 1882 vo veku 72 rokov. Celý život bol verným ctiteľom Panny Márie a šíriteľom úcty k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Keď umrel, jeho rakvu sprevádzalo množstvo jeho „bývalých detí“, ktoré zachránil z bahna amorálnosti a neresti a ktorým vdýchol prijatím Krista doslovne nový katolícky život. Za blahoslaveného bol vyhlásený v roku 1929 a kanonizovaný bol v roku 1934.

Ctihodný Andrea Beltrami (1870 - 1897)

Duchovným synom sv. Dona Bosca bol ctihodný Andrea Beltrami, ktorého takisto získal Don Bosco pre budovanie Kristovho diela. Nadaný chlapec, ktorý nádherne kreslil a bol literárne nadaný, začal študovať v saleziánskej škole v Turíne literatúru, filozofiu a teológiu. V roku 1891 sa objavili u neho príznaky rozsiahlej tuberkulózy, a keďže nebolo úplne isté, či sa dožije vysviacky, vysvätili ho za kňaza skôr. V rozpätí siedmich rokov napísal niekoľko známych diel, vrátane kritického vydania diela svätého Františka Saleského a vydarenú knihu o Najsvätejšom Srdci Ježišovom a úcte k nemu, ktorá nesmierne spropagovala tento kult v celom Taliansku. Pápež Benedikt XV. otvoril v roku 1920 proces jeho blahorečenia, od roku 1966 je hodný uctievania.

Ctihodný Andrea Beltrami (1870 – 1897)

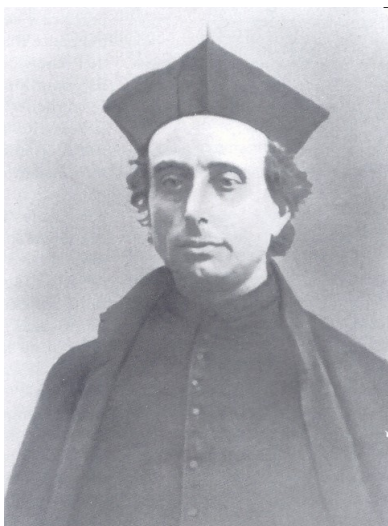
zdroj: wikimedia commons

Ctihodný Henri Ramière (1821 - 1884)

Francúzsky jezuita Henri Ramière, autor viac ako 76 teologických diel, pochádzal z francúzskeho mesta Castres. Bol spisovateľom, esejistom, teológom a nadšeným apoštolom Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Po skončení gymnázia v roku 1839 vstúpil do jezuitského rádu a študoval v jezuitských kolégiách v Španielsku a Švajčiarsku. Štúdium teológie ukončil v Paríži a za kňaza bol vysvätený v roku 1847. Ovládal niekoľko európskych jazykov (francúzština, latinčina, taliančina, španielčina, nemčina a angličtina).

V rokoch 1847 – 1850 pôsobil v Anglicku na Stonyhurst College, kde vyučoval anglických katolíkov teológiu a filozofiu. Od roku 1853 pôsobil v jezuitskom študijnom dome vo Vals-près-le-Puy ako nadšený prívrženec scholastického myslenia a odporca ontologizmu. Od mladosti bol veľkým ctiteľom Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, v roku 1861 založil mesačník *Le Messager du Coeur de Jésus – Posol Božského Srdca*, ktorý dosiahol 53 vydaní v 32 jazykoch a predplatilo si ho približne 1,5 milióna záujemcov a čítalo ho takmer 15 miliónov čitateľov v celej Európe.

Hlavnou náplňou združenia bolo povzbudzovanie k zasväcovaniu národov a rodín Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Okrem toho Henri Ramière vydával aj *Posla Srdca Panny Márie*. Aj tento časopis si získal nesmiernu obľubu medzi európskymi katolíckymi čitateľmi.

Ctihodný Henri Ramière (1821 – 1884)

zdroj: wikimedia commons

Bol obľúbeným kňazom, viedol jezuitské duchovné cvičenia nielen vo Francúzsku, ale tiež v Španielsku, Taliansku, Nemecku či Anglicku. Zreorganizoval apoštolát modlitby, ktorý založil v roku 1844 jeho kolega a priateľ páter François-Xavier Gautrelet.

Henri Ramière bol ako váženy a vzdelaný teológ pozvaný na I. vatikánsky koncil (1869 – 1870), ktorému nezmazateľne vtisol svoju pečať. Pôsobil tam ako cirkevný poradca biskupa Josepha Gignoux z Beauvais a kardinála Alexisa Billieta, arcibiskupa z Chambéry. Už na koncile ho považovali za ultramontanistu, ktorý presadzoval centralistické záujmy katolíckej Cirkvi a pápeža proti štátnym a národným záujmom jednotlivých štátov. Za svoje dielo s názvom *Rímske doktríny o liberalizme z pohľadu kresťanskej dogmy a spoločenského poriadku* získal blahoželanie blahoslaveného pápeža Pia IX.

V rokoch 1872 až 1875 pôsobil a žil v Lyone ako zástupca riaditeľa časopisu *Études nationales*. Ako plodný spisovateľ tam publikoval početné články, najmä s výchovným zameraním: navrhoval riešenia súčasných otázok vo svetle tradičného kresťanského myslenia. V roku 1875 sa vrátil do Vals-près-le-Puy, od roku 1877 pôsobil v novovytvorenom Katolíckom inštitúte v Toulouse, kde sa stal vedúcim Katedry prirodzeného práva a morálky.

V tom čase už však trpel viacerými zdravotnými neduhmi, v roku 1880 zo zdravotných dôvodov odišiel z Katolíckeho inštitútu v Toulouse, nahradil ho jezuitský otec de Froment. Stiahol sa aj z verejného života a pracoval už len na časopise *Posol Božského Srdca*. Zomrel krátko po Silvestri 1884 na celkové preťaženie. Našli ho mŕtveho v jeho cele, keď sa pripravoval na slávenie tradičnej svätej omše.

Svätá Katarína Volpicelli (1839 – 1894)

Sv. Katarína Volpicelli spolupracovala aj s otcom Henri Ramièrom a pod jeho duchovným vedením založila kongregáciu Najsvätejšieho Srdca Ježišovho a vyzývala matky rodín, ktoré boli jednou z vetiev kongregácie k tomu, aby adorovali Najsvätejšie Srdce Ježišovo ukryté v Eucharistii.

Narodila sa v neapolskej bohatej továrnickej katolíckej rodine, ktorá žila zbožný život hlbokej viery. Mladá Katarína získala veľmi dobré vzdelanie, plynne hovorila viacerými jazykmi – francúzsky, anglicky i latinsky, vyznala sa v literatúre, prírodných vedách a bola však aj nadanou hudobníčkou.

Sv. Katarína Volpicelli (1839 – 1894)

zdroj: wikimedia commons

Na jej duchovnú formáciu mal nesmierny vplyv najmä kňaz Lodovico da Casoria Palmentieri, ktorý jej v Neapole povedal, že napriek tomu, že ju priťahuje profánny svet, Boh v jej živote napokon zvíťazí. Stalo sa presne tak, ako to Lodovico da Casoria predpovedal. Katarína Volpicelli čoraz nástojčivejšie vo svojom živote počula Boží hlas, ktorý ju pozýval do svojej náruče. V roku 1859 odmietla ponuku na sobáš a zložila sľub doživotnej čistoty.

Plánovala vstúpiť k františkánkam a bola rozhodnutá viesť kontemplatívny život. Zdravotný stav jej však neumožňoval stať sa mníškou. Da Casoria ju zoznámil s otcom Henri Ramièrom a títo dvaja vynikajúci kňazi a znalci ľudských duší ju priviedli k myšlienke žitia evanjeliového života uprostred spoločnosti. Pod ich duchovným vedením sa Katarína Volpicelli stala aj nadšenou ctiteľkou Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Túžila stať sa v profánnej spoločnosti „rybárkou duší“. Pod vedením oboch kňazov vytvorila vlastnú regulu, podľa ktorej žila a ponorila sa sama do kontemplatívneho života. Okrem toho sa začala venovať charitatívnej práci medzi tými najchudobnejšími a pokorne sa zapájala do života svojej farnosti.

Ako nadšenú ctiteľku Najsvätejšieho Srdca Ježišovho ju čoraz viac priťahovala myšlienka na apoštolát zasvätený Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Na radu duchovného otca da Casoria sa s dôverou k Bohu začala modliť Novénu k Duchu Svätému. Počas tejto modlitby mala videnie zástupu žien oddaných Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu, vedených Pannou Máriou. Od tohto videnia zasvätila celý svoj život založeniu Kongregácie Služobníc Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. Kongregácia vznikla 1. júla 1874, regulu kongregácie potvrdil kardinál Sisto Riario Sforza a pápež Lev XIII. uznal jej dielo za Bohom inšpirované a zodpovedajúce potrebám doby.

Pápež Lev XIII.

zdroj: wikimedia commons

Svätá Katarína Volpicelli sa stala generálnou predstavenou kongregácie, ktorej služobnice sa delili na tri skupiny. Prvá žila v spoločenstve so svojimi nezmenenými menami, bez habitu a v civilnom oblečení. Druhá bola tvorená oblátkami, ktoré sa úplne odovzdali Bohu, ale žili v rodinách medzi širokou verejnosťou. Tretiu skupinu tvorili členky bez večných sľubov, ktoré sa zameriavali na misie a duchovnú podporu kongregácie. Veľká časť talianskych veriacich však vnímali aktivity svätej Kataríny Volpicelli a jej kongregácie s rozpakami – odmietali akceptovať skutočnosť, žeby rádomé sestry mohli žiť bez habitu a večných sľubov. Ku konečnému potvrdeniu kongregácie prišlo až po 16 rokoch, v roku 1890.

Svätá Katarína Volpicelli založila aj sirotinec a taktiež pojazdné knižnice, čo bolo v Taliansku 19. storočia vskutku neobvyklé. Propagovala apoštolát modlitby a bola veľkou propagátorkou úcty k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Zomrela náhle, vo veku 55 rokov. Služobniciam kongregácie veľmi bolestne chýbala jej charizmatická prítomnosť.

Blahorečená bola v roku 2001 pápežom sv. Jánom Pavlom II., ktorý vyzdvihol tri najdôležitejšie aspekty jej života: 1. hlbokú eucharistickú duchovnosť; 2. nezlomnú vernosť katolíckej Cirkvi a 3. obdivuhodnú apoštolskú horlivosť. V roku 2009 ju pápež Benedikt XVI. kanonizoval.

Svätá Františka Xaviera Cabriniová (1850 - 1917)

Dnešný zoznam svätíc, ktoré patrili k nadšeným obdivovateľkám a ctiteľkám Najsvätejšieho Srdca Ježišovho „uzatvára“ svätá Františka Xaviera Cabriniová, patrónka emigrantov a imigrantov.

Pochádzala z okolia Milána a narodila sa v rodine chudobných, no zbožných talianskych roľníkov. Bola najmladšou z trinástich detí farmárov Agostina Cabriniho a Stelly Oldiniovej. Iba štyri deti z trinástich sa dožili dospelosti.

Svätá Františka Xaviera Cabriniová (1850 - 1917)

zdroj: wikimedia commons

Františka sa narodila o dva mesiace skôr, preto bola ako dieťa malá a slabá a po celý život mala krehké zdravie. To jej však nebránilo snívať o poslaní misionárky v Číne. V trinástich rokoch navštevovala školu, ktorú viedli Dcéry Najsvätejšieho Srdca Ježišovho. O päť rokov neskôr promovala s vyznamenaním a získala pedagogický certifikát. Už počas svojho dospievania sa starala o deti v núdzi.

V roku 1870 jej zomreli rodičia a Františka počula vo svojom vnútri Boží hlas. V roku 1874 vstúpila do rehole Sestier Božej prozreteľnosti v meste Codogno. Rehoľné sľuby zložila v roku 1877 a k svojmu menu pridala Xaviera (tal. Saveria) na počesť jezuitského svätca Františka Xaverského, patróna misionárskej služby.

Plánovala, podobne ako František Xaverský, byť misionárkou na Ďalekom východe, nakoniec sa však stala riaditeľkou internátnej školy. Rehoľu však zrušili, v roku 1880 založila rád Misijných sestier Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, regulu rádu potvrdil pápež Lev XIII. v roku 1881.

Na žiadosť pápeža Leva XIII. odišla v roku 1888 do USA, kde pracovala medzi talianskymi prisťahovalcami. V Spojených štátoch zažila množstvo podrazov, pričom musela prekonávať množstvo prekážok zo strany úradov, ktoré vnímali talianskych prisťahovalcov ako menejcenných. Sv. Františka Xaviera Cabriniová nepociťovala žiadne sympatie k americkým protestantom, ktorí vykorisťovali migrantov a boli zodpovední aj za trpký osud indiánskeho obyvateľstva, ktorý možno smelo označiť za holokaust.

Vyvíjala charitatívnu a duchovnú činnosť a milostivý Boh jej dielo požehnal – v Spojených štátoch založila 67 rôznych škôl, nemocníc, kláštorov, sirotincov, o ktoré sa staralo 1300 sestier. Bola nesmierne pracovitá a plne dôverovala Bohu.

V roku 1909 získala americké občianstvo, umrela v Chicagu v roku 1917 v dôsledku chronického ochorenia srdca, jej organizmus bol vyčerpaný aj maláriou. Zomrela pri príprave výroby vianočných cukrovín pre miestne deti a deti žijúce v sirotinci. Zanechala po sebe množstvo nádherných duchovných spisov.

Aká bola životná inšpirácia svätej Františky Xaviery Cabriniovej, s ktorou opakovane prekonala rozbúrený oceán neistôt?

Po celý život si opakovala Božie prisľúbenie z listu Filipanom: „*Všetko můžem v tom, který ma posilňuje*“ (Flp 4,13). Cez toto prisľúbenie vnímala každú prichádzajúcu prekážku ako súčasť cesty k užšiemu prilnutiu k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu. Svojim sestrám často opakovala: „*Verte a dôverujte Bohu! Pracujte usilovne a neustále sa modlite! Duch Svätý naplní vaše srdcia láskou, posilní vášho ducha, bude pracovať i modliť sa spolu s vami a ukáže vám Božiu vôľu.*“

Svätá Františka Xaviera Cabriniová sa naučila hľadiť na neistotu cez prizmu viery. Uprostred rozbúreného oceánu bola hlboko v srdci pevne spojená s Ježišom. Nikdy sa nevzdávala a kráčala s vytrvalosťou vpred, hoci netušila, čo ju stretne na ďalší deň. Jej život je nádherným príkladom dôvery v Boha, ktorému zverila celé svoje duchovné a charitatívne dielo.

(Pokračovanie)

predchádzajúce časti:

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Druhá časť\)](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Tretia časť\)](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Štvrtá časť\)](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Piata časť\)](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Šiesta časť\)](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Siedma časť\)](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Ôsma časť\)](#)

Titulný ilustračný obrázok, Najsvätejšie Srdce Ježišovo v strede okennej ružice vo farnosti Nepoškvrneného počatia v São Paulo, Brazília, zdroj: wikimedia commons

Staňte sa členom Fatimského Apoštolátu!

Dostanete od nás ako časopis Spojenectvo s Máriou ako dar.

Členovia Fatimského Apoštolátu (FA) však okrem dvojmesačníka dostávajú tiež rôzne sväteniny – medailóny, brožúrky, plakety a podobne. A navyše – za členov FA sú odslúžené sv. omše a tiež sa zvlášť za nich a za nimi spísané úmysly modlia Služobnice Ducha Svätého počas celonočných adorácií, konaných v kláštore každú druhú noc.

Členstvo vo Fatimskom Apoštoláte je dobrovoľné, fatimský apoštol ho potvrdzuje svojím súhlasom a zasielaním pravidelného príspevku vo forme milodaru. Rovnako tak sa však môže fatimský apoštol kedykoľvek rozhodnúť zrušiť svoje členstvo, čo oznámi buď písomne alebo telefonicky.

Pridajte sa teda k našim pravidelným podporovateľom a staňte členmi Fatimského Apoštolátu – prihlásiť sa môžete na tel. čísle **02/222 00 777**.

Svojím členstvom vo Fatimskom Apoštoláte tým najlepším spôsobom podporíte v týchto neľahkých časoch fungovanie Nadácie Slovakia Christiana, ako aj portálu Christianitas.sk a ich neúnavnú snahu o zachovanie nemenného učenia Cirkvi.

Ďakujeme!

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/oslava-a-ucta-k-najsvatejsiemu-srdcu-jezisovmu-v-cirkvi-deviata-cast/>